

Ekonomika

Lidé zaplnili obchodní centra, kupovali boty i oblečení

PRAHA Všechny kamenné prodejny se po více než čtyřech měsících mohly minulý pondělí znovu otevřít. Obchodníci si chválili nákupy zvláště o víkend, kdy návštěvnosti napomohlo i nepříliš příznivé počasí.

Pražské nákupní centrum Palladium po obnově provozu všech obchodů znamenalo podle svého marketingového manažera Milana Rumlera zvýšení návštěvnosti na více než dvojnásobek oproti stavu, kdy v centru byla otevřena jen zhruba třetina prodejen. Tento trend se udržel celý týden. Do Palladia nejvíce lidí přichází ve středu a ve čtvrtek, nyní ale nejvyšší návštěvnost eviduje právě o víkend.

„Této skutečnosti napomáhá především celorepubliková akce Dny Marianne, které se Palladium aktivně účastní, dále odložené nákupy

70 tisíc lidí zhruba přišlo od pátku do neděle do pražského centra Palladium.

50 tisíc lidí navštívilo jen v sobotu čtvrtletí tuzemských obchodních domů Ikea.

po nejdelším lockdownu a také nepříznivé počasí pro cesty do přírody. Za období pátek až neděle tak očekáváme návštěvnost někde okolo 70 tisíc návštěvníků,“ uvedl.

Návštěvnost pražského centra Westfield Chodov v sobotu dosáhla úrovně jako ve stejném období roku 2019, uvedla marketingová manažerka centra Petra Valentová. Nejčastěji zákazníci podle ní navštěvovali prodejny s módou, obuví a sportovním vybavením.

Obchodní domy IKEA měly v sobotu přes vládu stanovený kapacitní limit podle svého mluvčího Petra Šaška zhruba o pětinu vyšší návštěvnost, než je průměrná v tento víkendový den. Přišlo do nich přes 50 tisíc lidí. „Největší zájem byl během soboty o skříň, komody, matrace a vybavení kuchyní,“ uvedl Šašek.

V obchodech platí omezení jednoho zákazníka na 15 metrů čtverečních. Lidé musejí mít zakrytá ústa a nos respirátorem, dodržovat odstupy a před vstupem do prodejny se dezinfikovat ruce. Zavřené musejí být dětské koutky či kina. (ČTK)

Obězivo

ČNB zatím zdržela o čtvrtinu méně padělků než loni

Česká národní banka (ČNB) v prvním čtvrtletí zdržela 244 padělaných a pozměněných bankovek a mincí. To je v meziročním srovnání pokles o 24 procent, loni za stejné období ČNB zdržela 321 padělků. Stoupl počet padělků v dolarech, naopak v eurech i korunách klesl. Nejvíce jich bylo v českých korunách, celkem 146. (ČTK)

Bydlení

Bytů k pronájmu je v Praze 15,4 tisíce

Počet bytů k dlouhodobému pronájmu na pražském trhu na konci prvního čtvrtletí meziročně vzrostl o čtvrtinu na 15,4 tisíce. To je nejvíce za posledních pět let. Průměrná cena nájmu klesla o 9,6 procenta na 303 korun za metr čtvereční bez poplatků. Nejvíce bytů je v nabídce v Praze 5, nejdražší je Praha 1. Vyplývá to z údajů společnosti Trige-ma a serveru Flat Zone. (ČTK)

Jak pandemie změnila pracovní trh

Jak se změnilo pohostinství
(průzkum startupu Grason)

až 80 %

kuchařů, číšníků i pomocných sil, které před pandemií pracujících v gastronomii na plný úvazek, bylo nuceno si v posledním roce najít kvůli uzavření provozoven jiný zdroj příjmu.

téměř 50 %

z těch, kteří z gastronomie odešli, se nyní už do gastrobyznysu neplánuje naplno vrátit.

Foto: Shutterstock

Jaké změny probíhají napříč všemi obory
(průzkum Grafton Recruitment)

14 %

ekonomicky aktivních lidí změnilo během pandemie obor.

59 %

těchto lidí považuje změnu oboru za trvalou.

41 %

lidí plánuje, že se ke svému oboru vrátí.

Pozn.: Průzkum se uskutečnil formou online dotazování v průběhu února 2021. Zapojilo se do něj 1 066 respondentů z celé České republiky.

Pramen: Grafton Recruitment, Grason

přes 1/3 lidí

zvažuje změnu oboru v příštích dvou letech. Nejmenší chuť ke změně mají vysokoškolaři, zejména IT experti a inženýři, naopak největší ženy a zaměstnanci do 35 let.

66 %

z nich uvádí jako impulz osobní potřebu změny.

34 %

chce změnit obor kvůli změně na trhu práce.

Číšníci a kuchaři se zpět nehrnou. Vadí nejistota

Gastronomii opustilo mnoho lidí. Restaurace čekají problémy se sháněním zaměstnanců.

Kristína Paulenková
redaktorka
MF DNES

Noční pekař, kuchař či zkušený cukrář. Některé speciality nebylo snadné najít ani před pandemií. Nyní je ale situace ještě mnohem horší. Většina z nich totiž odešla od řemesla a zpátky se jim nechce.

Není se čemu divit. Pohostinství se nejvíce po uplynulém roce a půl jako ten nejstabilnější obor pod sluncem. Třeba skupina Ambiente, která provozuje řetězec hospod Lokál, Café Savoy, Brasileiro a několik dalších restaurací v Praze, se musejí loni rozloučit hned v první vlně pandemie zhruba se třetinou zaměstnanců. V létě se pak někteří vrátili nebo jejich místa obsadili brigádníci. Nyní ale skupině chybějí v každém provozu jeden až dva kmenoví zaměstnanci, kteří tvoří jádro týmu.

Nejtěžší je sehnat kvalifikované lidi, jako jsou kuchaři či pekaři. „Uchazeči jsou, ale trh je celkově spicý,“ říká personální ředitelka sku-

piny Ambiente Tereza Kučerová. „Hospody, které rozjely výběrové řízení, u uchazečů sledují daleko větší poptávku po jistotě,“ dodává. Lidé se logicky ptají, zda jim podnik bude garantovat jistotu práce i za pár měsíců, pokud by například přišla další vlna nákazy. Zvláště když zatím není příliš zřejmé, jak rychle bude rozvolňování pokračovat a kdy by mohli nastoupit.

Obory gastronomie či cestovního ruchu mají nevýhodu v tom, že příjmy často nejsou rovnoměrně rozloženy do celého roku. Pandemie pak nejistotu znásobila.

„Lidé, kteří odešli z gastronomie, se tam vrátit nechtějí, protože podle toho, co se tam odehrálo během roku, to berou jako poměrně nestabilní povolání v kombinaci s tím, že v gastronomii se pracuje sezonně,“ připouští Václav Stárek, prezident Asociace hotelů a restaurací.

Asociace nechala udělat průzkum mezi svými téměř osmnácti sty členy, z něhož vyplynulo, polovinu zaměstnanců propustilo asi 15 procent z nich. Padesát procent členů si nicméně ponechalo 95 procent a více lidí. Ti buď zůstali doma na

podpůrných programech, nebo pracovali v omezeném provozu.

Vracejí se zatím jen srdcaři

Personální agentury sledující pracovní trh jako celek registrují, že restaurace a hospody patří z hlediska odchodů zaměstnanců během pandemie k nejpokostřenějším provozům. Například společnost Grafton Recruitment uvádí, že loni změnilo obor zhruba 14 procent lidí. Nejčastěji odcházeli z administrativních pozic, výroby a právě z gastronomie a pohostinství.

Segment hotelů, restaurací a cateringu (HORECA) zaznamenal podle marketingové manažerky personální společnosti Randstad Alžběty Honsově největší úbytek lidí hned v úvodní vlně pandemie loni na jaře. „Například v největším logistickém centru u Prahy stále tvoří lidé z HORECA pětinu všech zaměstnanců a z průzkumu mezi nimi víme, že se masově do původních zaměstnání vracet nechtějí. Po předchozích zkušenostech je nyní pro lidi jedním z nejdůležitějších faktorů jistota práce, finanční stabilita zaměstnavatele a perspektivnost jeho oboru,“ tvrdí Honsová.

Vyložené dramaticky vidí návrat lidí do oboru společnost Grason, jež se zabývá propojováním restaurací s flexibilními pracovníky. Podle jejího průzkumu až 80 procent kuchařů, číšníků a pomocných sil, kteří před pandemií pracovali v gastronomii na plný úvazek, bylo

nuceno si v posledním roce najít kvůli uzavření provozoven jiný zdroj příjmu. A téměř polovina z nich se do gastrobyznysu neplánuje naplno vrátit.

Výsledkem současného stavu bude v mnoha podnicích to, že si hosté za jídlo připlatí. „Kvůli rozvolňování budeme muset přijmout nové lidi, a to jak do kuchyně, tak na bar. Tím se budou zvyšovat ceny jídel,“ říká Denis Kašík, provoz-

“
Pro lidi je nyní důležitým faktorem finanční stabilita zaměstnavatele.
“

zatel restaurace Obří sud v Lázních Libverda v Jizerských horách, která je častým cílem turistů a cyklistů.

Podobně to vnímají i v hospodě Na Výsluní v Litomyšli. „Zdražení se v nejbližších dnech nevyhneme. Během posledních měsíců, kdy nebylo možné podnikat, došlo k zdražení nejen surovin, ale také energií. Dále také ke zvýšení ceny práce našich zaměstnanců,“ říká provozní Markéta Moučková.

Výhodu mají nyní restaurace, které zaměstnance nepropouštěly. „Já osobně jsem po celý covidový rok jádro týmu udržel, a mám tak výhodu,“ uvádí provozovatel největší pražské vinárny Šenkovna Pub Miroslav Růžička, byť připouští, že do budoucna bude shánění kvalifikovaných lidí velké téma.

Sif Pytloun Hotels dokonce už chystá náborové dny. „Vzhledem k tomu, že jsme si většinu lidí ponechali, budeme doplňovat jen opravdu nízké množství nových kolegů. Oslovujeme nyní kolegy, kteří s námi již dříve spolupracovali, tudíž neočekáváme, že bychom měli mít problém sehnat lidi,“ konstatuje majitel Lukáš Pytloun.

Restauratér a expert Asociace malých a středních podniků ČR Luboš Kastner poukazuje na to, že podpůrné programy jako Antivirus nebo Covid 2021 byly založeny na udržení zaměstnanosti, takže část lidí mohla v zavřených provozech zůstat. „Z gastronomie odešlo plno lidí, zhruba 30 procent, a z nich se určitě část nevrátí, to je pravda. Nicméně věřím, že v momentu, kdy se gastronomie rozjede, zaměstnanci opět budou, protože tento obor je pěkný a dají se v něm vydělat peníze,“ domnívá se.

Podobně mluví i Kučerová z Ambiente. „Hodně lidí odešlo, ale stává se nám, že naši bývalí zaměstnanci si zkusili práci ve skladu a chtějí se vrátit. To jsou srdcaři, kteří mají rádi kontakt s hostem,“ konstatuje.

Kempy už jsou na léto téměř vyprodané

PRAHA Kempy jsou od července do půlky srpna podle jejich asociace už téměř vyprodané. Starosti jim momentálně dělají hlavně nejasné podmínky provozu. Neznají totiž datum, odkdy budou moci s jistotou začít fungovat, a nevědí, zda budou moci nabízet plnou kapacitu, nebo jen její část.

Provozovatelé kempů jsou připraveni přizpůsobit se vládním opatřením, potřebují ale, aby byla co nejdříve zveřejněna, řekl manažer Asociace kempů ČR Martin Písař. O obnově provozu ubytovacích zařízení by vláda měla podle ministra průmyslu a obchodu Karla Havlíčka (za ANO) rozhodnout dnes.

Pokud nenastane ve vývoji pandemie nic mimořádného, ubytovací

zařízení by mohla začít fungovat od 24. května, a to bez omezení kapacity, řekl v pátek.

Letní pobyty v kempech a chatových osadách lidé podle Písaře poptávají už od Velikonoc. Asociace kempů ČR jim přitom celou dobu musela vysvětlovat, proč kempy nyní nemohou fungovat alespoň pro návštěvníky s karavany a obytnými auty. A to i za podmínky, že návštěvníci nebudou využívat žádné služby kempu a budou dodržovat hygienická nařízení.

„Tento problém řešíme i s ohledem na připravovanou sezonu, zda i těchto prostor pro karavany, obytná auta a stany se budou týkat případná procentní omezení kapacity,“ uvedl. Doplnil, že kvůli zákazu využívání kempů většina obytných

Pod stan Dovolenu v kempu loni strávilo o 45 tisíc Čechů více než předloni (na snímku Autocamping Rozkoš). Foto: Martin Veselý, MAFFRA

vozu mnohdy parkuje v chráněných oblastech, národních parcích nebo zneumožňuje průjezd v úzkých cestách.

Současná nejistota spojená s obavami přijímat rezervace a zálohy se může podle Písaře negativně dotknout celé letní sezony, která určí, zda zařízení mohou nadále podnikat, nebo budou muset ukončit činnost.

Dovolenu v kempech loni podle Českého statistického úřadu trávilo o 45 tisíc Čechů více než předloni. Dorazilo do nich však o 80 tisíc cizinců méně. Kategorie kempů tak zaznamenala meziroční pokles o 2,5 procenta. V Česku loni podle úřadu fungovalo 10 706 hromadných ubytovacích zařízení, kempy z nich tvořily pět procent. (ČTK)